

VIEŠOJI ĮSTAIGA JONIŠKIO LIGONINĖ
Pašvitinio g. 21, LT-84152 Joniškis

INFORMACINIS LAPAS APIE
NETIKRŲ SĄNARIŲ CHIRURGINĮ GYDYMĄ

BENDROJI INFORMACIJA

1. Jums diagnozuotas netikras sąnarys (pseudoartrozė), todėl Jums siūlome operaciją – netikro sąnario osteosintezę.
2. Operacijos tikslas - kaulo vientisumo atstatymas bei šalia esančių sąnarių funkcijos atstatymas, kuri sutriko dėl nesuaugusių lūžgalių.
3. Susiformavęs netikras sąnarys gydomas chirurginiu būdu, atliekant nesuaugusių kaulų osteosintezę su spongioplastika (panaudojant kaulo fragmentą iš klubakaulio sparno arba donorinio kaulo).

LIGOS PASEKMĖS IR PAVOJAI, ATSIŠAKIUS OPERACIJOS

4. Neoperavus pseudoartrozės (netikro sąnario) vargina stiprūs skausmai, judesių ribotumas, šlubavimas ir/ar funkcijos sutrikimas. Vėliau labai pablogėja galūnės biomechanika.

OPERACIJOS ESMĖ, POBŪDIS

5. Operacija atliekama bendrinėje nejautroje. Apie nejautos metodo detales ir riziką Jums bus suteikta atskira informacija.
6. Atliekamas pjūvis pažeidimo vietoje, pasluoksniui prieinama prie netikro sąnario. Atnaujinami lūžgaliai, atveriami kauliniai kanalai, bei atliekama osteosintezė plokšte ir sraigtais arba intramedulinė fiksacija su skersiniu tvirtinimu, arba išorinė fiksacija. Kauliniai defektai dažniausiai užpildomi spongioziniu kaulu iš klubakaulio sparno arba donorinio kaulo. Žaizda pasluoksniui užsiuvama.

GALIMYBĖ KEISTI ĮPRASTOS OPERACIJOS EIGĄ IR APIMTĮ

7. Operacijos eiga ir apimtis yra aptariama prieš operaciją, tačiau dėl galimų komplikacijų operacijos metu (kraujavimo, bendros būklės ar kt.), operacijos eiga, būdas ar apimtis gali keistis.
8. Pasirašydami sutikimą operacijai Jūs galėsite duoti savo sutikimą operuojančiam gydytojui išplėsti operacijos eigą ir apimtį, jeigu operacijos metu būtų nustatytos kitos patologijos, kurias galima išgydyti tos pačios operacijos ir nejautos metu.

GALIMOS KOMPLIKACIJOS IR TOLESNĖS PASEKMĖS

9. Ilgųjų kaulų pseudoartrozės gydymas yra dažna operacija ir dažniausiai praeina be komplikacijų. Operacijos eiga priklauso nuo esamų pakitimų, traumos ar laiko po buvusios operacijos.
10. Po osteosintezės gali būti reikalinga pakartotinė operacija metalinių konstrukcijų pašalinimui.
11. Po operacijos lieka gerai čiuopiamas, kartais ir matomas kaulo sustorėjimas. Tai vadinamasis kaulinis rumbas, kuris yra traumos, o ne gydymo pasekmė.
12. Dažniausiai pasitaikančios komplikacijos:
  - a) aplinkinių minkštųjų audinių sužalojimas,

- b) kraujagyslių ar nervų pažeidimai,
  - c) gausus kraujavimas. Šiuo atveju gali būti reikalingas kraujo ar jo komponentų perpylimas netektam kraujo kiekiui kompensuoti.
13. Retai pasitaikančios ankstyvosios komplikacijos:
- a) odos ir minkštųjų audinių pažeidimai dėl elektros prietaisų naudojimo, karščio ir/ar dezinfekcijos priemonių;
  - b) priklausomai nuo paciento amžiaus, gali išsivystyti pooperacinės pneumonijos, širdies veiklos sutrikimai, kepenų, inkstų funkcijos nepakankamumas, paūmėti jau esamos lėtinės ligos;
  - c) galimas kraujavimas į sąnario ertmę (hemartrozė), sąnario ankštumo sindromas,
  - d) esant alergijai ar jautrumui (pvz.: vaistams, dezinfekcinėms priemonėms, lateksui, pleistrui), gali pasitaikyti laikinas patinimas, paraudimas, odos niežulys, ar kitos greitai praeinančios reakcijos; sunkios alerginės reakcijos su gyvybinių funkcijų sutrikimu ir liekamaisiais reiškiniais yra labai retos;
  - e) kaip ir po kiekvienos operacijos stambiose venose (kojų, dubens) gali susidaryti trombai, kurie atitrūkę virsta gyvybei pavojingais embolais, užkemšančiais kraujagysles. Atsižvelgiant į riziką, profilaktiškai skiriami krešėjimą mažinantys vaistai, kurie didina polinkį kraujuoti ir labai retai sukelia grėsmingus kraujo krešėjimo sutrikimus.
14. Retai pasitaikančios vėlyvosios komplikacijos:
- a) žaizdos infekcija, osteomielitas, sepsis;
  - b) lūžgalių nesuaugimas, nepilnas ar netaisyklingas lūžgalių suaugimas, kaulų augimo sutrikimas ir deformacija, kosmetinis defektas, osteoartritas (degeneraciniai sąnario pakitimai);
  - c) nervų užspaudimas, Sudeck'o atrofija (simpatinė refleksinė distrofija), galūnės silpnumas ar tirpimas būna gana retai;
  - d) sąnario sustingimas, kontraktūra (ženklus sąnario judrumo apribojimas dėl ilgalaikio minkštųjų audinių susitraukimo), osifikuojantis miozitas (kaulėjantis raumens uždegimas), aseptinė nekrozė (stresinis kaulo lūžimas dėl išemijos);
  - e) kartais pasitaiko randų hipertrofija, išsiplėtimas. Odos jutimų sutrikimas randų srityje kartais išlieka visam laikui.
15. Prieš operaciją ir po jos, reikia punktuoti venas, sulašinti ar suleisti atitinkamus vaistus, o tai taip pat susiję su rizika. Galimi vietiniai pakenkimai: lokalūs abscesai, nekrozės, nervų ar venų pakenkimas. Perpilant kraują ar jo komponentus labai retai pasitaiko virusinis hepatitas ir ypač retai - ŽIV.
16. Operacijos metu ar pooperaciniu periodu gali kilti ir kitos komplikacijos, tačiau jų tikimybė yra labai maža.

POOPERACINĖS REKOMENDACIJOS

17. Po operacijos pacientui yra būtina gydytojo nustatytą laiką vartoti paskirtus krešėjimą mažinančius vaistus, antibiotikus, analgetikus ir kitus medikamentus. Dėl dar neištirtų žmogaus biologinių savybių ar polinkio į trombofiliją, net ir profilaktiškai vartojus krešėjimą mažinančius vaistus, pacientui gali kilti tromboembolinės komplikacijos, bet jos pasitaiko labai retai. Antibiotikų profilaktika apie 3-4% pacientų neapsaugo nuo infekcinių komplikacijų, kurių dažniausios yra žaizdų supūliavimas, pneumonijos ir šlapimo takų infekcija.
18. Po operacijos pacientui yra būtina gydytojo nustatytą laiką vaikščioti su ramentais, vengti aktyvių rankos judesių, tiksliai pagal gydytojo nurodymus mankštinti gydytojo nurodytus sąnarius.
19. Po operacijos Jūs galite būti greitai išrašytas iš stacionarinės sveikatos priežiūros įstaigos, todėl pasirūpinkite lydinčiu asmeniu, nes Jūsų reakcija dar gali būti prislopinta dėl taikytos nejudrumo ar nuskausminamųjų vaistų poveikio. Dar 1-2 paras nespėskite svarbių problemų, nevairuokite automobilio.

Esant neaiškumų dėl žaizdos gijimo ($T \geq 38^\circ$, paraudimas, patinimas, tirpimas, skausmas ir pan.), informuokite savo šeimos gydytoją.